







## Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyinin 4 ili tamam olur

2023-cü il oktyabrın 25-də Azərbaycan Respublikasının Qoşulmama Hərəkatına sədrliyinin 4 ili tamam olur.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, öten 4 il ərzində ölkəmizin BMT-dən sonra ikinci böyük siyasi təsisat olan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi kifayət qədər uğurlu və əksər üzv dövlətlər tərəfindən nümunəvi sədrliyə təqdim edilmişdir.

Təsadüfi deyildi ki, Azərbaycanın sədrliyi dövründə əldə edilən uğurlar bütünlüy və təqdimatlılığı ilə ölkəmizi BMT-dən sonra ikinci böyük siyasi təsisat olan Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi kifayət qədər uğurlu və əksər üzv dövlətlər tərəfindən nümunəvi sədrliyə təqdim edilmişdir.

Sədrliyi dövründə Azərbaycan Respublikası Hərəkatın beynəlxalq münasibətlər sistemindən əvvəlki nüfuzunu bərpə etməyə yönəlmış və heç bir beynəlxalq aktorla ziddiyəti getmədən "Bandunq Prinsipləri"nin təsviqinə köklənmis siyaset sərgiliyib.

Sədrliyin böyük bir hissəsinin COVID-19 pandemiyasının yayılmasının intensiv dövründə təsadüf etməsinə baxma-yaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin Qoşulmama Hərəkatının sədrini qismində irolı sürdürüyə qlobal əhəmiyyətli təşəbbüsler sayısında mövcud

çağrıları yeni əməkdaşlıq imkanlarına çevrilib.

Burada xüsusilə inkişaf etmiş ölkələrin "peyvənd mülətçiyyi siyaseti" və inkişaf etməkdə olan ölkələr qarşı etdilənlər və bigənə yanaşmasına son qoyulması üçün BMT Baş Assambleyası və İnsan Hüquqları Şurasında ölkəmiz tərəfindən müüm qoşnamaları irolı sürürlərə qəbul etdirilməsinə qeyd etmək olar.

Sədrliyin geridə qalan 4 ili ərzində Azərbaycan, həmçinin Hərəkatın təsisatlandırılması istiqamətində müüm addımlar ataraq, ölkə başçısının təşəbbüslerinə uyğun olaraq Qoşulmama Hərəkatının Parlamentlər Şəbəkəsi və Gənclər Təşkilatı yaradıb.

Hazırda Hərəkatın Qadın və Media platformalarının yaradılması istiqamətində müvafiq tədbirlər görülür.

Sədrliyimiz dövründə, Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərinə beynə mərkəzlərinin ilk icasi keçirilib, onların şəbəkələşməsi istiqamətində ilk adımlar atılıb.

2024-cü il yanvarın 15-20-də Uganda-nın Kampala şəhərində keçiriləcək Qoşulmama Hərəkatının 19-cu Zirvə görüşü ilə Hərəkatın sədrliyi Azərbaycanın Uganda-na keçəcək və ölkəmiz növbəti 3 il müdəddətində Hərəkatın sədrliyi "Troykası"nda yer alacaqdır. "Troyka" üzvü qismində de Azərbaycan Hərəkatın beynəlxalq nüfuz və mövqelonun gücləndirilməsi istiqamətində öz sözlarını ösргөyməyəcəkdir.

Sədrliyin böyük bir hissəsinin COVID-19 pandemiyasının yayılmasının intensiv dövründə təsadüf etməsinə baxma-yaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin Qoşulmama Hərəkatının sədrini qismində irolı sürdürüyə qlobal əhəmiyyətli təşəbbüsler sayısında mövcud

Əksəriyyətini inkişaf etməkdə olan dövlətlərin təşkil etdiyi QH çərçivəsində dayanmış iqtisadi inkişaf sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün cari ilin sentyabr ayında, BMT Baş Assambleyasının yüksəksovyyəli höftəsi çərçivəsində, 9 ilən sonra ilk dəfə Azərbaycan və Kubanın homsədəliyi ilə Qoşulmama Hərəkatı və Qrup-77-nin Birgə Əlaqələndirmə Komitəsinin icasi keçirilib.

Beynəlxalq münasibətlər sistəmində ədalətin bərəqərər olmasının ən güclü təşviqatçılarından biri olan Qoşulmama Hərəkatı Azərbaycanın sədrliyi dövründə də öz üzv dövlətlərinə, o cümlədən Azərbaycana qarşı yönəlmış ədalətsizliklərə bigənə qalmayıb, xüsusilə Vətən mühərbiyəsi dövründə ölkəmizin orazi bütövülüy və suverenliyinə qarşı yönəlmış tacavüz pisləyərək bu istiqamətdə BMT çərçivəsində irolı sürülen toxribatçı addımların qarşısını alıb.

2024-cü il yanvarın 15-20-də Uganda-nın Kampala şəhərində keçiriləcək Qoşulmama Hərəkatının 19-cu Zirvə görüşü ilə Hərəkatın sədrliyi Azərbaycanın Uganda-na keçəcək və ölkəmiz növbəti 3 il müdəddətində Hərəkatın sədrliyi "Troykası"nda yer alacaqdır. "Troyka" üzvü qismində de Azərbaycan Hərəkatın beynəlxalq nüfuz və mövqelonun gücləndirilməsi istiqamətində öz sözlarını ösргөyməyəcəkdir.

Sədrliyin böyük bir hissəsinin COVID-19 pandemiyasının yayılmasının intensiv dövründə təsadüf etməsinə baxma-yaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidenti İlham Əliyevin Qoşulmama Hərəkatının sədrini qismində irolı sürdürüyə qlobal əhəmiyyətli təşəbbüsler sayısında mövcud

## Səfir: "Səudiyyə Ərəbistanı Azərbaycanın ərazi bütövlüyüնə hər zaman hörmətlə yanaşib və bu mövqə dəyişməyəcək"

Oktyabrın 25-də Qaşqaz Mütəslimləri İdarəsinin (QMİ) sədrı Şeyxüllislam Allahşükür Paşa-zادə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Azərbaycan Respublikasına yeni təyin olunmuş fövqələrdən şəhəri İssam bin Saleh əl-Cuteylə ilə görüşüb.



Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Azərbaycandakı yeni səfiri İssam bin Saleh əl-Cuteylə xoş qarşılıqla gərək toşkukur edib, dövlətini ölkəmizdə təmsil etməkdən qürur duyduğunu diqqətən bildirib: "Azərbaycanlı qardaşlar arasında özümüz doğma evimdəki kimi hiss edirəm. Ölkəmiz hər zaman Azərbaycanın ərazi bütövlüyüne hörmətlə yanaşdığını beyan edib və bu mövqə dəyişilməz olaraq qalacaq".

Sofir Bakıda rəsmi fəaliyyətə başladıqdan sonra ilk növətən görüşlərinin birini Şeyxüllislam Allahşükür Paşa-zادə ilə keçirdiyinən tövədən ölmədigi vurgulayıb: "Bir diplomat kimi dövlətlərimizin müxtəlif sahələrdə əlaqələrinin inkişafına töhfə verməyə çalışacağam. Dini sahəde münasibətlərin davamlılığını təmin etmək üçün sizin kimi müdrik, müsəlman alməmdən tanımış dinlərin məsləhətlərinə ehtiyacım var".

Diplomatın sözlərinə görə, Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı ölkəyə golon azərbaycanlı zəvvarları xidmət göstərməkən şərəf duyur: "Allah qonağı olan müsəlman qardaşlarımız üçün ürəklerimiz qapılarımızdan əvvəl açıqdır".

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər müzakirə edilib. Sonda qonağa xatirə hədiyyəsi təqdim olunub.

Qaşqaz Mütəslimləri İdarəsinən AZERTAC-a bildirilib ki, görüşdə şeyxüllislam səfiri ölkəmizdəki diplomatik fəaliyyətindən ugurlar arzulayıb, iki dəstə dövlət arasında münasibətlərin daha da inkişaf etməsi vətənənən qarşılanıb. Ölkəmiz müstəqilliyini bərpə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkən ilk görkəmli qəsəbətindən günər yasayı: "Dövlətimiz ikinci dəfə öz müstəqilliyini əldə etdikdən sonra ilk dəfədir ki, orası təqdimatlıdır. 2023-cü ildə 100 il-likini qeyd etdiyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu münasibətlərin yaradılmasında xidmətləri danışmadır. Ulu Önderin 1994-cü ildə Səudiyyə Kralı Fehd ibn Əbdüləziz əl-Soudla iki saat çəkə





# Heyder Eliyev ili 2023

# "Heydər Əliyev-100: Müstəqil Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər

# Yeni Azərbaycan Partiyasının

Oktyabrın 25-də "Heydər Əliyev İli" çərçivəsində Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) təşkilatçılığı ilə "Heydər Əliyev-100: Müstəqil Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sisteminə integrasiyasında Ümummilə Liderin rolü" mövzusunda onlayn formatda beynəlxalq konfrans keçirilib.

Tədbirin moderatoru, YAP Gənc-lər Birliyinin üzvü Anastasiya Lavrina bu il anadan olmasının 100 illiyini qeyd etdiyimiz Ulu Öndər Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemində layiqli yer tutması üçün həyata keçirdiyi siyasetin əhəmiyyətini vurğulayıb. O qeyd edib ki, bu konfrans Heydər Əliyevin müəyyənlaşdırıldıyi xarici siyaset kursunun uğurlarının, əldə edilən nəticələrin təhlili, həmçinin Ümummilli Liderin siyasi irsinin təşviqi və öyrənilməsi baxımından önemlidir.

Tədbirdə çıxış edən Yeni Azərbaycan Partiyası Sədrinin müavini Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov tədbir iştirakçlarını salamlayaraq, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi, Yeni Azərbaycan Partiyasının qurucusu, dünyasöhrətli siyasetçi Heydər Əliyevin anadan olmasının 100-cü ildönümü münasibətilə keçirilən video-konfransın işinə uğurlar arzulayıb və tədbirin Heydər Əliyev irsinin hərtərəfli öyrənilməsinə mühüm töhfə olacağına inamını ifadə edib. Tahir Budaqov bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2023-cü il ölkəmizdə "Heydər Əliyev İli" elan edilmişdir. Bu münasibətlə istor respublikamızda, istorşədə bir çox xarici ölkələrdə silsilə tədbirlər keçirilir, Heydər Əliyevin müasir dövlətçilik tariximizdə müstəsna yerinə və roluna nəzər salınır, Onun zəngin siyasi irsinin müxtəlif aspektləri geniş ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılır. Bu tarixi şəxsiyyətin adı ilə bağlı olan və hazırda Onun siyasi varisi cənab İlham Əliyevin Sədrliyi ilə uğurla inkişaf edərək Azərbaycana böyük nailiyətlər qazandıran Yeni Azərbaycan Partiyası da Heydər Əliyev ideyalarının təşviqi və gənc nəslə aşıllanması baxımından böyük əhəmiyyətə malik olan müxtəlif tədbirlər reallaşdırmaqdadır.

YAP Sədrinin müavini qeyd edib ki, "Heydər Əliyev-100: Müstəqil Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemine integrasiyasında Ümummilli Liderin rolü" mövzusunda keçirilən bugünkü konfransında, xüsusilə də dəst və tərəfdəş ölkələrdən olan ictimai-siyasi və dövlət xadimlərinin, Ulu Öndərlə müxtəlif səviyyələrdə temasda olmuş şəxslərin müdrik dövlət xadimi haqqında fikirlərinin Heydər Əliyev irsinin öyrənilməsi baxımından faydalı olacağına, dahi şəxsiyyətlə bağlı xatirələrinin maraq doğuracağına şübhə yoxdur: "Məlumdur ki, Heydər Əliyev bir-birindən iqtisadi və siyasi-ideoloji xüsusiyyətlərinə görə kəskin fərqlənən iki ayrı dövrde

Azərbaycana rəhbərlik etmişdir. Onun respublikamıza siyasi rəhbərliyinin birinci dönəmi SSRİ dövrüne təsadüf edir. 1969-cu ildə Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi seçilən Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə atılan addımlar - görülən işlər respublikamızın yüksəlişini təmin etməkə yanaşı, müttəfiq respublikalarla mü-



nasibətlərin inkişafına da xidmət göstərmişdir. Mən Prezident İlham Əliyevin bu məsələlərlə əlaqədər fikirlərini diqqətinizə çatdırmaq istəyirəm: "Heydər Əliyevin Azərbaycana rəhbərlik etdiyi 13 il ərzində Azərbaycan Sovet İttifaqı çərçivəsində ən inkişaf etmiş və qabaqcıl respublikaya çevrilmişdir. Əlbəttə, Azərbaycan müstəqil deyildi və Sovet İttifaqında müəyyən ideoloji çərçivələr də var idi. Ancaq buna baxmayaraq, həm respublikanın sosial-iqtisadi inkişafında, həm milli-mənəvi dəyərlərin təbliğində o illərdə Heydər Əliyev böyük işlər görmüşdür."

görmüşdür".  
1982-ci ilin dekabrında SSRİ Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Siyasi Bürosunun üzvü seçili Heydər Əliyev SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini kimi də məqsədönlü fəaliyyətini uğurla davam etdirmişdir. Bu, respublikanın 1969-1982-ci illər ərzində yaradılmış güclü sosial-iqtisadi baza əsasında inkişafını daha da sürotdan dirmiştir. Bilirsiniz ki, Heydər Əliyev bu vəzifədə işləyərkən SSRİ-nin iqtisadi, sosial və mədəni həyatının ən mühüm sahələrinə rəhbərlik etmişdir. Xüsusu qeyd etmək istəyirom ki, bu dövrde atılan addımlar təkcə Azərbaycan SSR-in deyil, Sovet İttifaqının tərkibində olan digər respublikaların da inkişafına töhfə olmuşdur. Eyni zamanda Heydər Əliyevin ister Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi, istərsə də SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini kimi fəaliyyət göstərdiyi dövrlərdə respublikamızda digər xalqların nümayəndələri də qarşılıqlı anlaşma şəraitində yaşamış, onların bütün hüquqları qorunmuş, rifah və firavanlığı yüksək səviyyədə təmin edilmişdir".

sıra problemlər respublikamızın ol-  
duqca mürəkkəb şəraitlə üzləşməsi-  
nə, hətta müstəqilliyini itirmək töh-  
lükəsi qarşısında qalmasına səbəb  
oldu. Belə bir ağır vəziyyətdə Hey-  
dər Əliyev xalqın israrlı tələbi ilə  
1993-cü ildə siyasi hakimiyyətə qa-  
yatmaqla xilaskarlıq missiyasını ye-  
rinə yetirdi. O, Azərbaycanı iqtisadi  
böhrandan, siyasi xaosdan qurtardı,  
Ermənistanın işğalçılıq mühəribəsi-  
nin qarşısını aldı, səmərəli xarici si-  
yasət həyata keçirməklə ölkəmizin  
beynəlxalq münasibətlər sisteminiə  
uğurlu integrasiyasının əsasını qoy-  
du. 1994-cü ildə "Əsrin müqavili-  
si"nin imzalanması, ikitərəfli müna-  
sibətlərin inkişafı, beynəlxalq təşki-  
latlarda yüksək fəallığın təmin olun-  
ması və digər amillər bu baxımdan  
xüsusi qeyd edilməlidir. Ümummilli  
Liderin milli maraqlara əsaslanan si-  
yasi kursu Azərbaycanın dostlarının  
və müttəfiqlərinin sayının artması,  
beynəlxalq mövqeyinin möhkəm-  
lənməsi, Qarabağ məsələsində öl-  
kəmizin haqlı və birmənalı yanaş-  
masının qlobal miqyasda dəstəklən-  
mesi, kimi hadəflərə yönəlmədi.

İləri kimi hədəfi təqdim etmişdir. Ulu Öndər bu məqsədlərə nail oldu. Azərbaycan regionun aparıcı dövlətinə çevrildi, etibarlı tərəfdəş kimi beynəlxalq münasibətlər sistemində layiqli yer tutdu. Bütövlükde isə, Ümummilli Liderin müstəqillik dövründə ölkəmizə rəhbərlik etdiyi, sabitlik və inkişaf dönəmi kimi yadda qalan 1993-2003-cü illərdə iqtisadi potensialın artırılması, praqmatik enerji strategiyasının həyata keçirilməsi, xarici dövlətlərlə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın qurulması və münasibətlərin bərabərhüquqlu tərəfdəşlik prinsipi əsasında inkişaf etdirilməsi kimi amillər Azərbaycanın regionda roluun artmasını, qlobal siyasi arenada imkanlarının genişlənməsini təmin etdi.

YAP Mərkəzi Aparatının rəhbəri diqqətə çatdırıb ki, 2003-cü il-dən etibarən isə Heydər Əliyev siyasətinin davamçısı - Ümummilli Liderin siyasi varisi cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən xarici siyaset Azərbaycana yeni uğurlar qazandırmışdır: "Son 20 il ərzində Azərbaycanın təşəbbüsleri və liderliyi ilə böyük enerji və

nəqliyyat layihələri reallaşdırılmış regional məqyasda yeni əməkdaşlıq platformaları yaradılmış, ölkəmiz mötəbər beynəlxalq təşkilatlara sədrlik və qlobal xarakterli mühüm tədbirlərə evsahibliyi etmişdir. 2011-ci ildə 155 dövlətin dəstəyi ilə Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçilməsi isə ölkəmizə, şəxsən cənab İlham Əliyevə olan böyük inam və etimadın ifadəsi, dövlətimizin yüksək nüfuzunun və geostrateji əhəmiyyətinin göstəricisidir. Azərbaycan 2019-cu ildən BMT-dən sonra dünyanın ikinci böyük beynəlxalq təsisatı olan və sıralarında 120 dövləti birləşdirən Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edir. Şərqlə Qərb arasında mənəvi-siyasi və mədəni-in-

tellektrial körpü rolunu oynayan Azərbaycan bəşəriyyət üçün böyük önəm və aktuallıq kəsb edən bir çox mühüm təşəbbüsrlərlə çıxış etmiş, humanizm dəyərlərinə sadıqlı yini, milli maraqlara və beynəlxalq hüquq normalarına hörmətini həzər zaman nümayiş etdirmişdir".

Qeyd edilib ki, Azərbaycana müraciət silsiz nailiyyətlər qazandıran Heydər Əliyev siyasetinin zirve nöqtəsi 30 il ərzində Ermənistanın işgali altında qalmış torpaqların azad edilməsi, ərazi bütövlüyünün bərpası və suverenliyin bərqərar olunmasıdır: "İstər Ulu Öndər Heydər Əliyevin, isterəsə də Prezident İlham Əliyevin siyasi kursunda Qarabağ məsələsinin həlli başlıca strateji prioritet - bir nömrəli məsələ kimi xüsusi yer tutmuşdur. Təbii ki, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin olunmasında milli maraqlara əsaslanan səmərəli xarici siyasetin müstəsnə rolü olmuşdur. Beynəlxalq miqyasda etibarlı dostluq və tərəfdaşlıq əlaqələrinin formalşdırılması, Azərbaycanın haqlı və ədalətli mövqeyinin dəstəkləndiyi sənədlərin qəbuluna nail olunması, Azərbaycan həqiqətlərinin təbliğini nə yönəlik məqsədyönlü kampaniyaların və genişmiqyaslı layihələrin həyata keçirilməsi ölkəmizin mövqeyinin möhkəmlənməsinə şərait yaratmış və təsir imkanlarımızı artırılmışdır. 2020-ci ilin sentyabrın 27-də işgalçı Ermənistanın təcavüzkar

silahlı qüvvələrinin növbəti təxribatına Azərbaycan Ordusunun əks həcüm əməliyyatı ilə layiqli cavab verməsi ilə başlanan 44 günlük Vətən müharibəsində ölkəmizin tarixi Qələbəsi isə torpaqlarımızın azad olunması uğrunda çoxillik fəaliyyətin qanuna uyğun nəticəsi olmuşdur. Prezident İlham Əliyevin principial mövqeyi nəticəsində bu il sentyabrın 19-da Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində 24 saatlıq lokal antiteror əməliyyatı isə suverenliyin, ölkəmizin konstitusiya quruluşunu tam bərpasını təmin etmiş, respublika ərazisində separatizmə birdəfəlik son qoymulmuşdur".

"Əlbəttə, bu Qələbə böyük tarixi və siyasi məzmunlu malikdi. Çünkü birincisi, Azərbaycan işğal faktına, separatizmə öz milli güc ilə, hərbi-siyasi resursları vasitəsilə son qoymuş, BMT-nin 1993-cü ildə qəbul edilmiş, amma kağız üzərində qalmış qətnamələrinin icrasını təmin etmişdir. Yəni buna həm tarixi ədalətin, həm də beynəlxalq hüququn bərpasına müvəffəq olmuşdur. İkincisi, bu tarixin Zəfər xalqımızın milli qürurunu və milli ləyaqətinin bərpası, "mən naqışənin hərbi həlli yoxdur" deyən, işgalçi ilə işğala məruz qalan fərqləndirməyən qərəzli dairələrin ikili standartlara əsaslanan yaşatının iflasa uğradılmasına Nəhayət, Azərbaycan regionda yenidən geostrateji reallıqlar yaratmışdır ki, bu da nəinki Cənubi Qafqazda hətta bütövlükdə postsovət məkanında və daha geniş miqyasda yenidən təhlükəsizlik mühitinin və əməkdaşlıq imkanlarının formallaşması deməkdir. Çoxəsrlilik dövlətçiliğin tarixinə malik olan Azərbaycan hər zaman rifah, firavanlıq, sülh, sabitlik və əməkdaşlıq tərəfdarı olmuşdur, bu gün də öz mövqeyi nə və prinsiplərinə sadıqdır", - deyən Tahir Budaqov əlavə edib ki, bütün bu aşkar reallıqlar - qazanılan möhtəşəm nailiyyətlər Heydər Əliyev siyasetinin təntənəsidir. Azərbaycan bundan sonra da Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Heydər Əliyev yolu ilə adı

- dımlayaraq möhtəşəm ugurlar  
- yeni qələbələr əldə etmək əzmi  
o dədir.

Çıxışının sonunda YAP Səd  
nin müavini konfransın işinə uğ  
lar arzu edib, səmərəli fikir müb  
diləsinin aparılacağına ümidvar  
duşunu bildirib.

rib. Bir daha əmin olub ki, türk xalqı qədim mədəniyyətin bir hissəsi deyil, mehz bu tarixi yaradan xalqdır. "Təxminən 1 aydan sonra bu tədqiqat əsərinin yazılması ilə xatirələr kitabım çapdan çıxacaq. Kitabında Heydər Əliyevlə bağlı xatirələrim də geniş yer alıb. Azərbaycan və Heydər Əliyev mənim həyat və yaradıcılığımda mühüm yer tutur. Heydər Əliyev cəmi 80 il yaşasa da, özündən sonra yüz illərlə unudulmayacaq zəngin irs və dəyərlər qoyub getdi", - deyə dünya-söhrətli yazılıcı vurğulayıb.

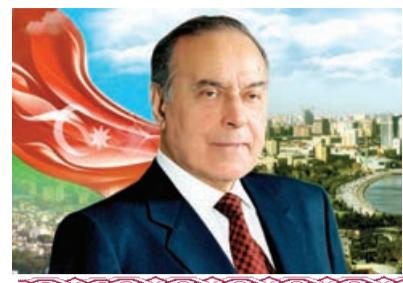
Azərbaycan Respublikasının bu-  
günkü inkişafının hamının gözləri  
qarşısında baş verdiyini, Azərbayca-  
nın uğurlarına çox sevindiklərini  
diqqətə çatdırın Oljas Süleymenov  
deyib: "Qarabağ münaqişəsi artıq öz  
həllini tapıb, ölkənin ərazi bütövlü-  
yü tam təmin olunub. İnanıram ki,  
Heydər Əliyevin layiqli varisi Prezi-  
dent İlham Əliyev Azərbaycanı da-  
ha böyük zirvələrə qaldıracaq və  
qarşıya qoyulmuş hədəflərə nail  
olacaq. Mən Azərbaycan xalqına və  
dövlətinə uğurlar arzulayıram".

Rusyanın TASS xəbər agentliyinin baş direktorunun birinci müavini, Əməkdar jurnalist Mixail Qusman çıkışında doğulduğu gündən dünyasını dəyişdiyi günə qədər inanılmaz dərəcədə zəngin, möhtəşəm həyat yolu keçmiş dahi lider Heydər Əliyevin istər sovet dövründə, istərsa də müstəqillik ilərində Azərbaycanın inkişafına verdiyi töhfələrdən söhbət açıb. Ulu Öndəri müasir Azərbaycan dövlətinin memarı adlandıran M.Qusman qeyd edib ki, Heydər

M.Qazanın qeyri-eid məsələsi, Heydər Əliyevin xidmətləri misilsizdir. Hələ sovet dönəmində, məhz Onun rəhbərliyi dövründə Azərbaycan elə bir inkişaf etmiş ölkəyə çevrilmişdi ki, bütün digər respublikalar ona oxşamağa çalışırdılar. Çünkü Azərbaycan praktiki olaraq digər respublikalardan irəlidə idi: "Təsadüfi deyil ki, mən ovaxtkı sovet lideri Leonid İliç Brejnevin doğma respublikamız haqqında dediyi sözləri tez-tez xatırlayıram. Brejnev Heydər Əliyevin başçılıq etdiyi respublika barədə "Azərbaycan iri addımlarla irəliləyir" demişdi. Təbii ki, o vaxt bu ifade bütün Sovet İttifaqına yayılmışdı, Azərbaycanın bütün şüərlərində bu sözlər yazılırdı. Lakin fikir verin, Leonid İliç bu frazani düşünərək demişdi. Bu, sadəcə, gözəl fraza deyildi, bütün digər respublikalarla müqayisədə Azərbaycanın möhtəşəmliyinə hörmət əlaməti idi. Ona görə ki, Brejnev baş katib olmazdan əvvəl Ukraynada, Qazaxıstanda, Moldovada işləmişdi və bütün bu respublikalar çalışırdılar ki, Sovet İttifaqının lideri Azərbaycan haqqında dediklərini onlar haqqında da deyə bilsin".

Mixail Qusman bildirib ki, o vaxt Heydər Əliyevin rəhbərliyi sayəsində Azərbaycan bütün istiqamətlərdə inanılmaz dərəcədə inkişafə nail olmuşdu. Bu, həm iqtisadiyyata, həm mədəniyyətə, həm ictimai-siyasi həyatə, həm elmə, bir sözlə, ölkə həyatının hər sahəsinə iki iddia

Ümummilli Liderin həyatının ən önəmli mərhələlərindən birinin Moskvada işlədiyi dövrlə bağlı olduğunu bildirən M.Qusman qeyd edib ki, Heydər Əliyev SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini olarkən ümumittifaq miqyaslı böyük yük öz çiyinləri üzərinə götürdü. O, nəhəng siyasetçi və dövlət xadimi idi.



# Heydər Əliyev İli 2023

## "sisteminiə integrasiyasında Ümummilli Liderin rolu" təşkilatçılığı ilə beynəlxalq konfrans keçirilib

TASS xəbər agentliyinin baş direktorunun birinci müavini öz çixışında müəllifi olduğu "Ümummilli Liderin 100 illik yubileyinə həsr edilmiş "Liderin üriyi" sənədli filmindən de söz açıb, filmdə Heydər Əliyevlə bağlı xatirələrdən, Onun zəngin heyat yoldanın, çoxşaxəli siyasi fəaliyyətindən, Azərbaycan nəminə göstərdiyi mülkisiz xidmətlərdən bəhs edildiyini diqqət qatdırıb.

Ulu Öndərin müştəqil Azərbaycannı təməlini qoymaqla nail olduğunu bildiren M.Qusman qeyd edib ki, bu gün Ümummilli Liderin siyasetini Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev uğurla davam etdirir: "Odur ki, biz Azərbaycanın hədi Heydər Əliyevi Azərbaycanın xiləsəkarı, Prezident İlham Əliyevi iso müasir Azərbaycanın qurucusu adlandırmadı haqlıq".

Çıxış edən YAP Veteranlar Şurasının üzvü Əli Həsənov bildirib ki, Heydər Əliyev həm SSRİ dövründə, həm de müstəqillik illərində respublikamıza rəhbərlik etdiyi zaman müstəsna fəaliyyət göstərib, mülkisiz işlər görüb: "Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrde Azərbaycanın hər bir sahədə böyük nəqliyyətlərə imza atdı. Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illərdəki idarəciliş sistemi o vaxtı SSRİ-nin bütün rəhbərlərinə nümunə idi. Daha sonra Ulu Öndər Heydər Əliyev SSRİ-də yüksək vəziyyəti irolı şəkildə və Onun nəzarətində olan hər bir sahədə tərəqqi baş verdi. Moskvada işlədiyi zaman Heydər Əliyev ittifaq respublikalarının inkişafında da böyük xidmətlər göstərdi".

Onun sözlərinə görə, həmin dövrde Qərb və Avropa Heydər Əliyevi yaxşı tənqid və xarici mövbat Onu "Kremldə dəmir iradəli məsələn" adlandırdı.

YAP Veteranlar Şurasının üzvü qeyd edib ki, 1990-ci illərin əvvəlində respublikada iqtisadi, siyasi xaosun hökümdür, ölkənin dünən xəritəsindən silinmə təhlükəsinin olduğunu dövrde xalqımızı yalnız Heydər Əliyev kimi şəxsiyyət xilas edə bilirdi: "Təcrübə, bılık, bacarıq, cəsarət, xalqın Ona olan inamı, ölkədəki iqtisadi, siyasi, sosial durumdan xəbərdar olması və xalqının psixologiyasına bələdçiyyiliq imkan verdi, ölkəni xilas etsin. Xalqın tövbə ilə hakimiyətə yenidən qayıtdıqdan sonra ictimai-siyasi sabitliyi bərpa etdi, mülki inkişaf strategiyasını müəyyənləşdirdi, bazar iqtisadiyatına keçidə başladı, idarəetmənin qanunvericilik bazasını yaradı, inzibati strukturu yenidən qurdur, vətəndaş homməyliyinə nail oldu, çoxparatiyalı siyasi sistemə keçidi təmin etdi. Həyət zamanında Heydər Əliyev müştəqil Azərbaycanın bütün dünyada tanındı, beynəlxalq birliyinə integrasiya olunmasında vacib addimlar atdı. "Ösrin müqaviləsi" kimi müümən sonən imzalanmasından da Heydər Əliyevin beynəlxalq müstəvidəki nüfuzu müstəsna rol oynadı".

Əli Həsənov deyib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin güclü iqtisadiyyat və güclü ordu quruculuğu istiqamətində heyata keçirdiyi siyaset Azərbaycanın Ermənistannın işğalı altında olan torpaqlarının azad olun-



masına hesablanmışdı və belə oludu: "Bu gün Prezident İlham Əliyev Ulu Öndərin siyasetini ölkənin, xalqın mənəvəyini namən uğurla davam etdirir. Azərbaycanın dövlətinin öz torpaqlarını işgaldən azad etməsi, orası bütövlüyümüz və suverenitəyimizin torpaq olunması Heydər Əliyev siyasetinin və Prezident İlham Əliyevin iradesinin təntənəsidir".

Siyasi və dövlət xadimi, VII çağırış Belarus Milli Assambleyanın deputati Tengiz Dumbadze çıxışında Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərənən bəhs edib. Heydər Əliyevi şəxson tənqid üçün fəxr etdiyi diqqətçi tətbiq Tengiz Dumbadze Ulu Öndərin dəhəsiyiyət kimi tarixi iz qoyduğunu bildirib. Cənubi Qafqaz xalqlarının inkişafı istiqamətində xidmətləri qeyd edib.

T.Dumbadze qeyd edib ki, Azərbaycan Prezidenti yaxın silahdaşlığı, ölkənin birinci xanımı Mehriban xanım Əliyeva ilə birləşdə xalq və dövlət üçün misilsiz işlər görür.

Çıxış edən Tacikistan Respublikasının keçmiş xarici işlər naziri və BMT-dəki daimi nümayəndəsi, Şəhəxay Əməkdaşlıq Təşkilatının sahibi baş katibi, Tayxe İnstitutunun professoru Rəşid Alimov Heydər Əliyevin anadan olmasına 100 illik yubileyinə həsr olunmuş konfransın davət olunduğu üçün təşəkkürünü bildirib. O, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevi dünən xətasını hər birimiz yaxşı xatırlayıq. Heydər Əliyev bütün daxili problemləri həll etdər. Azərbaycanın inkişaf yoluna çıxardı. Həmin vaxtlar O deyirdi ki, her gün, her saat, her dəqiqə xalqımız bir yerde olacaqam. Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino, xalqına, torpağına bağlılıq var idi. Yəni idarəciliğ üçün ne tələb olundurdu, hamisi var idi. Ulu Öndər 1969-cu ilin iyul ayında Azərbaycanın rəhbəri seçildikdən sonra qısa müddət orzında respublikamıza ittifaq miqyasında ən sırlara çıxardı. Həmin dövrədən bəri Azərbaycanın xalqının inkişafı istiqamətində Heydər Əliyevdə fitri istedad, bacarıq və cəsarət, Vətonino





# Azərbaycan-Türkiyə birliyinin daha bir nümunəsi

İki qardaş dövlət ilk dəfədir ki, belə genişməqyaslı hərbi təlim keçirir



Azərbaycan-Türkiyə arasındaki dostluq və qardaşlıq münasibələri bütün dünyaya bir örnəkdir. Eyni kökə malik xalqlarımızı dil-din birliliyi, qədim tarixə malik adət-ənənələr, oxşar mədəniyyət birləşdirir. Tariixin on çotin anlaşımda bir-birinə sədəqət nümunəsi göstərən bu iki qardaş dövlət zamanın imtahanlarından üzüag çıxıb.

Dünyada baş verən siyasi kataklizmlər, bir-birinə sürətli əvəzleyən siyasi-hərbi toqquşmalar, heç kimsə sər olmayan xristian toassübüşəliyi, eyni zamanda dövlət başçıları arasında olan qarşılıqlı dostluq münasibələri Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərini daha möhkəm, sarsılmaz edib.

Azərbaycan Ordusu ilə Türkiye Silahlı Qüvvələri hərbi qulluqçularının birgə iştirakı ilə keçirilən genişməqyaslı "Mustafa Kamal Atatürk-2023" taktiki tolimləri də bu iki qardaş dövlətin birliyinin mönteqi nəticəsidir.

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən verilən məlumatda göra, ilk dəfədir ki, iki qardaş dövlətin silahlı qüvvələri belə genişməqyaslı hərbi təlim keçirir. Təlimlər Bakı şəhərində, Naxçıvan Muxtar Respublikasında və azad olunmuş ərazilərdə daxil olmaqla Azərbaycanın müxtəlif istiqamətlərinə keçirilir. Təlimlər iki qardaş ölkənin müxtəlif qoşun növündən ümumilikdə 3000-dən çoxşı heyət, 130 odəd zirehli texnika, 100-dək artilleriya vasitəsi, 20-dən artıq aviasiya və uçuş vasitələri, eləcə də mühəndis texnikası və kiçik botlar colb olunub.

Müsəris döyüş üsullarından istifadə etməklə artilleriya, aviasiya və digər qoşun növünərin hərbi əməliyyatlarında tətbiqi, onların qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyətinin təskili, çaylар üzərindən keçid açmaq məqsədilə panton köprülərinin salınması və şorti düşmənin dərinliyinə desant endirilməsi üzrə müxtəlif tapşırıqlar təlimlərdə icra edilir.

Təlimlərə əsas diqqət qoşunların qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyətləri zamanı döyük ulaşmasının təmin edilməsinə, idarəetmənin tek milətdirilməsinə, təcrübə məbadilisi və şoxşı heyətin peşəkarlığının artırılmasına yönəlib.

İlk dəfə keçirilən genişməqyaslı birgə təlim haqqında açıqlama veren Müdafiə Nazirliyinin rəsmisi general-major Eyvaz Cəforov bildirib ki, iki qardaş dövlətin silahlı qüvvələrinin birgə keçidiyi təlim yüksək seviyyədə qobul edilmiş qoraların nəticəsidir. Tərləmələr bu təlimlə keçirməklə hər iki dövlət rəhbərliyinin qarşısında qoyduğu mü hücum təpşirələri icra edirlər. "Bu təlimlər Silahlı Qüvvələrimizin döyük qabiliyyətinin artırılması, əməliyyat uğlaşmasının oldu edilməsi, o cümlədən regionda təhlükəsizlik və stabililiyin təmin edilməsi baxımından çox vacibdir".

Dünya metubatının gündəmini zəbt edən Azərbaycan-Türkiyə silahlı qüvvələrinin birgə hərbi təlimi heç kimi narahat etməlidir. Şəhəri adı "Mustafa Kamal Atatürk-2023" adlanan təlimlər hər iki dövlətin gündə-günoğlu silahlı qüvvələrinin qüdrətini nümayiş etdirməklə yanaş, sülh, təhlükəsizliy xidmət edir. Türk dövlətlərinin birliliyi böyük Mustafa Kamal Atatürkə dədiyi kimi, yurduda sülh, cahanda sülh deməkdir.

Xatırladaq ki, Azərbaycan-Türkiyə birgə təlimləri bundan sonra hər il növbə ilə Azərbaycanda və Türkiyədə keçiriləcək. Bu iki qardaş xalqın gücü də birləşdirəcədir.

*Elsən QƏNİYEV,  
"Azərbaycan"*



Azərbaycan Ordusunun bölmələri 26 oktyabr saat 08:00-dan qüvvəyə minmiş humanitar atəşkəs rejimini bütün cəbhəboyu tam riayət edir.



Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva Zəngilan, Cobrayıl, Qubadlı rayonlarının bir sıra kəndlərinin vo Qubadlı şəhərin işğaldan azad edildi! Bu münasibətə bütün xalqımıza somimi təbriklərimi çatdırıram! Hər bir yeniyən qələbənin əldə edilməsi əsgərlərimizin qohrəmanlığı, sücaeti, cosarəti, igidiyi və mətanəti sayəsində mümkün olur. Onların hər birinə hədsiz dərəcəde minnətdəram! Uca Tanrı ordumuzu, xalqımızı, Vətənimizi və Prezidentimizi qorusun! Qarabağ Azərbaycandır!

"Zəngilan rayonunda azad edilmiş kəndlər: Birinci Alibaylı, ikinci Alibaylı, Rəbənd, Yenikənd. Cobrayıl rayonun azad edilmiş kəndləri: Qovşudlu, Sofulu, Dağ Maşanlı, Kürdər, Hovuşlu, Çələbələr. Qubadlı rayonun dönen azad edilmiş yaşayış məntəqələri: Padar, Əfəndi, Yusifbəyli, Çayturnas, Xanlıq, Sariyataq, Mollabürhan və Qubadlı şəhəri!"



Ermənistan silahlı qüvvələri növbəti dəfə əldə olmuş razılaşmamı kobud surətdə pozur.

Saat 08:05-də Ermənistan silahlı qüvvələri yeni humanitar atəşkəs rejimini pozaraq Laçın şəhəri istiqamətindən Laçının Səfiyan kəndində yerləşən Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin və Tərtərin, Ağdamın kəndlərinin artilleriya atəşinə tutur.

Prezident İlham Əliyev xalqa növbəti dəfə müraciət edir. Dövlət

# 26 Oktyabr 2020-ci il Azərbaycan: ZƏFƏR gündəliyi



başçısı Azərbaycan Ordusunun düşməndən azad etdiyi məntəqələrin siyahısını elan edir:

"Zəngilan rayonunda azad edilmiş kəndlər: Birinci Alibaylı, ikinci Alibaylı, Rəbənd, Yenikənd. Cobrayıl rayonun azad edilmiş kəndləri: Qovşudlu, Sofulu, Dağ Maşanlı, Kürdər, Hovuşlu, Çələbələr. Qubadlı rayonun dönen azad edilmiş yaşayış məntəqələri: Padar, Əfəndi, Yusifbəyli, Çayturnas, Xanlıq, Sariyataq, Mollabürhan və Qubadlı şəhəri!"

Prezident deyir ki, düzəndir, azad edilmiş məntəqələrdə bir şey qalmasa da, Azərbaycan öz doğma yurd yerlərini yenidən bərpa edəcək. Buna Azərbaycan xalqının da, dövlətinin Daşkəson rayonu sahəsində bölmələrimiz mövqeləri üzərində uğuş keçirməyə cəhd göstərən düşmən kvadrokopteri atıcı silahlardan açılan atəşlə məhv edilib.

"Biz əsgərlərimizin, zabitlərimizin canı-qanı bahasına bu torpaqları azad edirik. Həm döyük meydanda, hem siyasi müstəvində özümüzü təsdiqləmişik, dünənəya təsdiqləmişik. Azərbaycan xalqının quruları xalq kimi, cosarəti xalq kimi, yeniləməz xalq kimi təsdiqləmişik. Həc bir təziq biza təsir edə bilməz. Həc bir hədə-qorxu bizi yolumuzdan döndərə bilməz. Çünkü haqqı yolundayıq, yunraq kimi birik. Bu birləş əbədidir və obədi olacaq!"

Prezident İlham Əliyev xalqa növbəti dəfə müraciət edir. Dövlət

Mən hələ müharibənin ilk günlərində sizə söz vermişim ki, biz düşməni torpaqlarımızdan qovacaq, sona qəder qovacaq. Qarabağ bizimdir! Qarabağ Azərbaycandır!"

"Azərbaycan Ordusuna məxsus zərər PUA-nın cəbhə xəttində guya məhv edilmişsi barədə Ermənistanın yaydığı məlumatın heç bir osası yoxdur və yalandır".

"Zəngilan rayonunda azad edilmiş kəndlər: Birinci Alibaylı, ikinci Alibaylı, Rəbənd, Yenikənd. Cobrayıl rayonun azad edilmiş kəndləri: Qovşudlu, Sofulu, Dağ Maşanlı, Kürdər, Hovuşlu, Çələbələr. Qubadlı rayonun dönen azad edilmiş yaşayış məntəqələri: Padar, Əfəndi, Yusifbəyli, Çayturnas, Xanlıq, Sariyataq, Mollabürhan və Qubadlı şəhəri!"

Prezident deyir ki, düzəndir, azad edilmiş məntəqələrdə bir şey qalmasa da, Azərbaycan öz doğma yurd yerlərini yenidən bərpa edəcək. Buna Azərbaycan xalqının da, dövlətinin Daşkəson rayonu sahəsində bölmələrimiz mövqeləri üzərində uğuş keçirməyə cəhd göstərən düşmən kvadrokopteri atıcı silahlardan açılan atəşlə məhv edilib.

Prezident İlham Əliyev İtaliyanın "Rai-1" televiziya kanalına məsahibə verərək Ermənistanın növbəti toxibatlarını açıqlayır.

Prezident deyir ki, atəşkəs hər dəfə Ermənistan tərəfindən pozulur. Bunun xronologiyası da var: "Onlar toyin edilmiş atəşkəs saatlarında döyük 2 dəqiqə sonra atəşkəsi pozdu. Çünki haqqı yolundayıq, yunraq kimi birik. Bu birləş əbədidir və obədi olacaq!"

Prezident İlham Əliyev xalqa növbəti dəfə müraciət edir. Dövlət

ailələrin övladları göndərilməlidir? Ümumiyyətə, bize Qarabağ lazımdır!" - deyə yoldaşlığı bildirir.

Qeyd edək ki, işğalçı ordu öten bir ayda o qədər itki verib, əsgərləri o qədər zərbo alıb ki, yaralıları yerləşdirilməsi üçün Ermənistanckı hospitalitər yər qalmayıb. Hər gün ölkənin müxtəlif xəstəxanalarına yaralıları daşınması davam edir. Valideynlərin bir çoxu Qarabağda xidmət edən övladlarından bir xəbor ala bilməklərindən paytaxtdakı morqlara və xəstəxanalarla üz tutublar.

Bu arada Ermənistanın keçmiş baş naziri və müdafiə naziri Vazgen Manukyan da hakimiyəti təngid edib. Öz açıqlamasında Ermənistanın tarixini biabırıcı və dağdıcı dövrünü yaşadığını deyən Vazgen Manukyan bildirib ki, ölkənin geleceyi təhlükə altındadır. O qeyd edib ki, indiki hökumət istefaya getməlidir.

İyirmi bir il bundan əvvəl işğalçı ölkənin parlaməntində törədilən terror aktı nativində qətəl yetirilən baş nazir Vazgen Sarqyanın qardaşı Aram Sarqyanın kriminal rejimini dezinformasiya yayaqda ittiham edir. Əsgər anaları açıqlanın itki rəqəmlərinə inanırlar. Onlar hakimiyəti əsgər itkiyinə etinatsızlıqla ittiham edir, ölkə rəhbərliyinin indiyə qədər onları aldatmışdır.

Elə bu sobəbdən əsgər anaları növbəti dəfə etiraz aksiyası keçiriblər. Aksiyada Qarabağda gedən döyişlərdə həlak olan Samvel Melkunyanın anası deyib ki, həmisi kimi hökumət itkiləri gizlədir, həlak olmuş əsgərlərin cəsədlərini ailələrinə vermər. "Nəyə görə Azərbaycan torpaqlarına hərbi xidmət keçməyo kasib, imkansız



Bakıda şəhər saat 10:00-dir. Saat 8-dən toxmın 3-4 dəqiqə sonra Tərtər şəhərinə yenidən bir neçə mərmi atılıb. Bütün cavab vermir. Ümid edirik ki, bu, təsadüfən olub. Lakin ağar bu, davam etsə, többi ki, biz adekvat cavab verməye məcbur olacaq". Dövlət başçısi bir daha sülh razılaşmasının hansı şartlarda osasında mümkün ola biləcəyini açıqlayır. Bildirir ki, Ermənistanın tərəfindən do xoş moram göstəriləmədir. Ağar belə olsa, Azərbaycan Prezidentinin dediyi olacaq: "Əgər olmasa, biz hər bir halda bərpa torpaqları qaytaracaq". Döyük meydanda bugünkü vəziyyət də bunu göstərdi. Bütün onları neyin bahasına olsa, qaytaracaq. Ya dinc yolla, ya da məhərəbə yolu ilə, lakin qaytaracaq. Buna görə

düşünürəm ki, Ermənistan rəhbərliyi bu barədə ciddi düşünməli və düzgün addım atmalıdır".

Saat 18:15-de düşmən "Smerç" yayılmış atəşli reaktiv sistemindən Tərtər şəhərini atəşlə tutur. Dağıntılar və yaralananlar var.

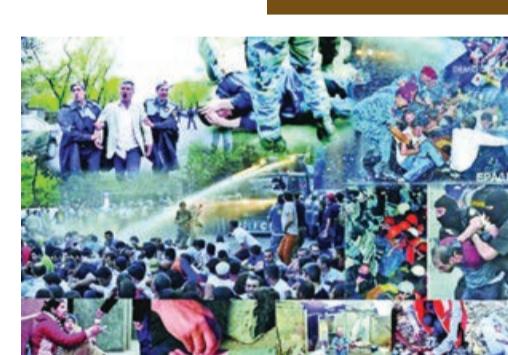


Müdafıə Nazirliyi işğaldan azad olunmuş Qubadlı şəhərindən və rayonun Xanlıq, Padar kəndlərindən videogörüntülər yayır.

*Rəşad BAXŞOLİYEV,  
"Azərbaycan"*



## Ermənistan: məğlubiyyətin xronikası



Göründüyü kimi, Ermənistanın daxili siyasi vəziyyət tədricən mürəkkəbəşəyə doğru gedir. Gözənlər ki, cəbhədəki çoxsaylı insan itkiləri ilə əlaqədar votandaslar tezliklə küçələrə axışaçq. Bununla da Ermənistan sonu görünməyən daxili siyasi böhrəna qədəm qoyacaq.



Bu arada dünyada bütün dinlərin sülh, barışq və dostluğa çağırduğu bir halda Ermənistan cəmiyyətindən din amili faşist və şovinist ideologiyasının yayılmasına lokomotiv kimi çıxış edir. Belə ki, bütün ermənilər Katolikos II Qaregin ermən xalqına müraciət edərək insanların məhərəbə qoşulmağa səsləyib. Bu barədə Qaregin feysbuk sahifəsində video mərciatı yayılmışdır. Ermənistanın əhalisinə məhərəbə qoşulmadan imtiyətini və cəbhədə böyük itkilərin verilməsi ilə bağlı xəbərlərin fonunda Katolikos II Qaregin müraciətində erməni gənclərini ölümə getməyə səsləyib və bunun, guya həlləci an olduğunu bildirib.

Qeyd edək ki, Qaregin məhərəbin başlanmasından sonra ilk dəfədir ki, ermənilər belə bir müraciət edir. Bu, erməni ordusunun çətin vəziyyətdə olduğunu, ölkədə döyüşməyə adam tapılmadığı təsdiq edir. Ona görə də Ermənistanın son ümidi kimsə ilə dövriyyəyə girib. Digər tərəfdən, II Qaregin qarşılardan olduğu Paşinyan hakimiyətinə bu dəstəyi verməkə əvvəlki təsisi gücünü yenidən qaytarır.

Ümumilikdə isə, son daxili ziddiyətlər

göstərir ki, Ermənistanı qarşılardı dövrdə daha çətin günlər gözləyir.

*Elçin CƏFƏROV,  
"Azərbaycan"*




# Yolumuz Zəngazuradır

Vaqonlara doldurulub tarixi torpaqlarından zorla qovulan soydaşlarımız tezliklə şəxsi avtomobiləri ilə Qərbi Azərbaycana qayıdacaqlar

Torpaqlarının 30 illik işgalinə son qoyaraq, bütün ərazilərindən suverenliyini bərpa edərək son iki yüzillik tarixində en böyük qələbələrinə əldə edən Azərbaycanın qarşısında duran növbəti milli hədəfi indiki Ermenistan ərazisindəki tarixi torpaqlarından zorla didərgin salman qəribi azərbaycanlıları yurdularına tohlükəsiz qovusdurmaqdır.

"Zəngəzura da, elbət ki, qayidaçıq, amma sülh yolu ilə"- deyə oktyabrın 17-də "Füzuli Şəhəri Günü"ndə Füzuli şəhərinə köçməsə sakınlar vo rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşü zamanı Prezident İlham Əliyev bir daha bildirdi ki, "Mən demişəm, məni bozulur ittihəm etməyo çalışırlar, mən dedim ki, biz oraya tanklara yox, minik maşınları ilə qayıdacağıq".

Tarix olduğu kimi

Tarixi menbələrdə göstərildiyi kimi, "dənizdən-dənizə" böyük imperiya yaratmaq kimi sərsəni xülyaya qapılan erməni millətçiləri XIX-XX əsrlər ərzində azərbaycanlılar məxsus torpaqları qəsb edib, xalqımıza qarşı etnik təmizləmə, soyqırımı siyaseti apıralar. Söyüdən tarixin müxtəlif dövrlərində həyata keçirilən manufur plan noticessində azərbaycanlılar indi Ermenistan adlandırlınlardan - tarixi torpaqlarından qovulublar, kütlövi qotl vo qırğınlara məruz qalıblar.

1918-ci ildə təzə yaradılmış Azərbaycan Xalq Cumhuriyyətinin qərarı ilə qədim şəhərimiz İravanın Ermenistana bağışlanması xalqımızın taleyində faciəvi rol oynayan tarixi faktlardan bividir. Bundan sonra erməni millətçiləri də azınlıqlarla, tarixi Azərbaycanın ərazilərinə ard-arda yiyələnməyə baş-

layıblar, 1920-ci ildə Zəngəzuru və Azərbaycanın bir sıra digər torpaqlarını da sovet hakimiyyətinin köməyi ilə Ermenistanın birləşdirilməsi nail olublar.

Amma bu da qəribi azərbaycanlıların timsalına xalqımıza qarşı töredilən faciələrin sonu olmayıb. 1948-1953-cü illərdə sovet hökumətinin xalqımıza qarşı növbəti cinayətinin nöticəsi olaraq Qəribi azərbaycanlılar yenidən deportasiyaya məruz qalıblar.

1980-ci illərin sonlarında - Ulu Öndər Heydər Əliyev vozifələrindən uzaqlaşdırıldığında qisa müddət sonra erməni millətçiləri sovet hökumətinin dəstoyunu - da aralar, həm Qarabağda, həm də Ermenistan SSR-də xalqımıza qarşı növbəti cinayətlərə başlayıblar. Nöticədə, azərbaycanlılar tarixi diyalər Qəribi Azərbaycandan deportasiya edilibler.

Daha sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzura gəz dişən Ermenistanın vaxt Azərbaycanda hakimiyyətdə olan anti-milliliyyətin xəyanətkar siyasetindən yaranaraq bu tarixi torpaqlarımızı da işgəl etmişlər. Bündən sonra da yuzminlərlə azərbaycanlılar köküne cəvirlərek Azərbaycanın digər rayonlarına siğməmişdərlər.

Xalqımıza məxsus bütün maddi-mədəni irs məhv edilib

Azərbaycanlıları kütləvi şəkildə qovudular sonra indi Ermenistan adlandırlınlardan xalqımıza məxsus bütün maddi-mədəni irs məhv edən mənəfət ermənilər topomimlərimizi dəyişdirib udurma erməni adları qoyublar, bir çox hallarda isə türk dilində mövcud olan yer adlarını saxtakarcasına ermənicəyə çeviriblər.

30 ilə yaxın bir zamanda Ermenistanın işğalı altında olan Qarabağ və Şərqi Zəngəzurda vəandal ermənilər xalqı-

məzsus maddi-mədəni irsə qarşı soyqırımı törediiblər.

Nəhayət, 44 günlük Vətən mühərbiyi noticessində, torpaqlarımızın işgalindən azad olmuşlu ilə yanaşı, erməni vandallığı ilə üz-üzə qalmış tarixi, dini, mədəni abidələrimiz də qurtuldu. İndi onlar Heydər Əliyev Fondu tərəfindən mühəffiqiyətə bərpa olunur.

Vaxt yetişəcək, Qəribi Azərbaycanda olan topominlərimiz də öz qədim türk adları ilə yenidən çağırılacaqlar.

Qəribi azərbaycanlıların da yurd nisqiləne son qoymulmalıdır

44 günlük mühərbiyədən dərhal sonra Qarabağ və Şərqi Zəngəzura yenidən həyata keçirəcəyi Böyük qayıdış prosesi sayəsində o torpaqları sakınlarına qoysudurun Azərbaycan dövləti, həm də qəribi azərbaycanlıların yurd nisqiləne son qoyması üçün ardıcıl və effektiv işlər həyata keçirir. Dövlətimiz üçün tarixi, milli missiya, eləcə də strateji hədəf olan Qəribi Azərbaycana qayıdışın tezliklə baş tutması üçün on ali səviyyədə siyasi, diplomatik müstəvidə işlər aparılır.

2023-cü il iyulun 15-də Brüssel şəhərində Avrope İttifaqı Şurasının prezidenti Şarl Mişel, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev vo Ermenistanın baş nəziri Nikol Paşinyan arasında keçirilmiş üçənəfli görüsədə qəribi azərbaycanlıların tohlükəsiz və loyakətli şəkildə öz evlərinə qayıdışı məsələsi də müzakirə olundu.

Hələ 2022-ci il dekabrın 24-də - öz ad günündə, Qəribi Azərbaycandan olan bir qrup ziyanlı ilə görüşündə dövlət başçısı İlham Əliyev vurğulanmışdı ki, vaxt itirilməden Qayıdış Konsepsiyanı hazırlamalıdır.

Dövlət başçısının həmin mühüm tapşırığı qısa zamanda yerinə yetirilüb və artıq indiki Ermenistan ərazisindən qoymulmuş azərbaycanlıların tohlükəsiz və loyakətli şəkildə, sülh yolu ilə geriyo qayıtmasının tommi edilməsi ilə bağlı Qayıdış Konsepsiyanı hazırlanaraq təsdiqlənib və ictimaayıla təqdim olunub.

Bu konsepsiya indiki Ermenistan ərazisindən zorla çıxarılmış azərbaycanlıların geriyo qayıtmasının üçün Qəribi Azərbaycan icmasının həyata keçirəcəyi fəaliyyətin möqsədləri, principləri, hazırlanıq və icra tədbirləri üçün ümumi çərçivəni müəyyən edir. Konsepsiya beynəlxalq hüquqa, aidiyyəti dövlətdə-xili hüquqa, tarixi faktlara əsaslanır, ədalətin vo sülhün bərqrər olmasına xidmət edir.

Bu, həm də ədaletin tələbidir

Tarixin də, ədalətin də tələbi olan Qəribi Azərbaycana qayıdış prosesi mütləq gerçəkləşdiriləcək. Nəcə ki, ilərən sonra keçmiş mecburi kökünlərimiz qayıdış karvanları ilə Qarabağ və Şərqi Zəngəzura dönlər, bu xoşbəxtlik Qəribi Azərbaycandan olan soydaşlarımıza da qismət olacaq. Bir zamanlar faciələri yaşayan, şovinist erməni millətçiləri tərəfindən qotşamlara, soyqırımlarına məruz qalan, vaqonlara doldurularaq zorla tarixi yurdlarından qovulan yüz minlərin soydaşımızın da torpaq həsrəti bətəcək.

Ancaq təcavüzkar Ermenistanın, ona havadarlıq edən bəzi qərəzi ölkə və qurumların iddiasının eksino, azərbaycanlılar XIX-XX əsrlər ərzində zorla didərgin salındıqları tarixi yurdlarına silah güclü ilə yox, sülh sayəsinə də döñəcəklər.

*Yasəmən MUSAYEVA,  
"Azərbaycan"*

## İşğaldan azad edilmiş ərazilərimizin iqtisadi potensialı böyükdür

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur Azərbaycanın faydalı qazıntılarla zəngin olan ərazilərindəndir. Hələ 1990-ci illərdə Ermenistanın işğalına məruz qalanadək həmin yerlərdə sənaye əhəmiyyətli yataqlar, çoxsaylı filiz və qeyri-filiz mineral xammal ehtiyatı müəyyən edilmişdir. Qarabağ bölgəsi və ətraf rayonlarda 167 faydalı qazıntı yatağı kəşf olunaraq ehtiyatları hesablanmışdır. O da istisna edilmişdi ki, kəşf olunan, ehtiyatları təsdiqlənən faydalı qazıntı ya-taqları hələ son deyil.

Ermenistanın işğalına qədər Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bütün əraziləri özünomoxsus florası vo faunası ilə heyrənləndir. Yeraltı sərvətləri ilə heyrətməz idi. Ermeni təcavüzkarlarının əsərətinə düşənədək - 1993-cü ilədək Kəlbəcər rayonunda təsdiq edilmiş yataqlar üzrə faydalı qazıntı ehtiyatları belə idi: 130 ton qızıl, 190,33 ton gümüş, 45,82 ton telur, 248,89 ton selen, 939 ton civo, 10,927 min kubmetr mişar daşı, 1,312 min kubmetr gil, 2,540 min kubmetr qum-çinqil, 5189,6 ton olvan daş, gündəlik ehtiyatı 3093 kubmetr/gün mineral su, 12,428 min kubmetr tikinti daşı, 1,901



min kubmetr üzlük daşı və 4,473 min kubmetr segment xammalı. Kəlbəcərə eyni taleyi yaşa-mış Zəngəzurda isə 1993-cü ilədək təsdiq edilmiş yataqlar üzrə faydalı qazıntı ehtiyatları - 6,52 ton qızıl, 10,75 ton gümüş, 2,942 min ton mis konsentrati, 29 milyon m³ çinqil, 6,618 min m³ üzlük daşı, 1,1 milyon m³ gil, 2,5 milyon m³ qum, gündəlik ehtiyatı 18,000 m³/gün yeraltı içməli su və 129,833 min ton soda üçün ohəng materialı var idi. 1990-ci illərdə ermənilərinə ola keçirdikləri Quba, Laçın və digər ərazilələrə təbii sərvətlər ilə olduqluza zongindi.

Ermeni işğalçıları həmin faydalı yataqlar üzən ilər intensiv istismar etdilər. Qəsəbdərən on illər ərzində təbii sərvətlərimiz vəhşicəsinə talanaraq daşınımə apardı. Təəssüf ki, Azərbaycanın təbii sərvətlərini istismar etmekdə erməni işğalçılarına onların qapı açıldıları barə xarici şirkətlər və investorlar yaxından kömək etdilər.

2020-ci ildə Vətən mühərbiyi Azərbaycan Zəfəri ilə başa çatdı. Büyük qələbədən sonra otuz ilə yaxın işğalda qalmış ərazilərimizdəki və yenidən dövlətimizdən nezareti altına qaytarılan yataqlarda monitorinqlərin həyata keçirilməsinə başlanıldı.

Ermenistanın işğalı ilə ərzində Azərbaycan dövləti vo xalqına vurduğu maddi və mənəvi ziyanı saya-hesabla gəlməz dərcədə böyükdir. Ermeni işğalının başa çatlığı vaxtində keçirildi və təbii sərvətlərə buna dəmən olur.

Təsərrüfatlı verən, sevindirən odur ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur torpaqları artıq azaddır. Vo indi həmin ərazilərdə Böyük Qayıdış Programı çərçivəsində misilsiz işlər həyata keçirilər. Ermeni vandallarımızın vəhşi emsələrindən qurtulmuş təbii rəsədən nəfəs alır.

Təsərrüfatlı verən, sevindirən odur ki, Qarabağ və Şərqi Zəngəzur qodımlı meşələrindən inkişaf etməyi oynayacağı şübhəsizdir. Bölgədə yeni iş yerlərinin açılması, yeni müəssisələr istehsalına böyük imkanlar yaradılacaq.

Zöhrə FƏRƏCOVA,  
"Azərbaycan"

### İravan xanının nəslinin nümayəndəsi:

"Əminəm ki, tezliklə doğma torpaqlarımıza - əedadlarımızin yurduna qayıda biləcəyik"



paqlarımıza - əedadlarımızin yurduna qayıda biləcəyik", - deyə Əmir Əli Sərdəri İravanı qarşılıqlı və her bir məqsədimə çatmaq üçün gücə malik olarıq. Əminəm ki, tezliklə doğma

müsət cavab verməyib. Çünkü Yerevana, sadəcə, şəhər görmək üçün getmək istəmir. O, Qəribi Azərbaycandan olan soydaşlarımıza birləşirək qazıntı ehtiyatı - tezliklə əedadlarımızin torpaqlarına - Yeravanaugh şəhər yolu ilə qayıdacağına əmin olduğunu deyib.

Qeyd edək ki, İravanı konfransda çıxışında əedadların tarixinin xalqın moderni kimliyinin osasını təşkil etdiyi, insanlar arasında kimlik və mənsubluq hissini gücləndirdiyini vurğulayıb. Bildirilər ki, işğalçılar tarixi təhrif etməyi çalışırdı, dədə-baba tarixinə müraqabət formasıdır. Tarix həqiqətlərinə qorunub saxlanılması və dezinformasiyaları düzəltməyə kömək edir. Həmçinin o, doğma yurduna qayıdış üçün vahid siyasetin önemini vurğulayıb.

Bu fikirləri hazırda Almaniyyada yasaşan, İravan xanının noslindən olan Əmir Əli Sərdəri İravanı Haqqada təşkil olunmuş "Qəribi Azərbaycana Qayıdış Konsepsiyası və icmanın Avropadakı üzvləri" mövzusunda beynəlxalq konfrans çerçivəsində AZƏRTAC-a müraciət edib.

O bildirib ki, ilk dəfədən Avropada Qəribi Azərbaycana qayıdışla bağlı

nəlxalq konfransda iştirak edir və tədbir çox uğurludur. "Qəribi Azərbaycanda olan bütün soydaşlarımızi birləşdirək, həmroy və güclü olmaq üçün belə konfranslar vacibdir. Bu konfranslarda bir-birimizi görə vo fikir mübadiləsi apara bilirik. Biz birlikdə eyni istiqamətdə irəliləməyə və her bir məqsədimə çatmaq üçün gücə malik olarıq. Əminəm ki, tezliklə doğma

paqlarımıza - əedadlarımızin yurduna qayıda biləcəyik", - deyə Əmir Əli Sərdəri İravanı diqqətli

# İŞİMİZ, GÜZERANIMIZ

# Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda iqtisadi sıçrayış baş verəcək

Ekspert və iqtisadçı alımların böyük bir qismi belə qənaətə gəlir ki, Qarabağın erməni işgalindən tam azad edilməsi Azərbaycan iqtisadiyyatının inkişafında mühüm rol oynayacaq. Ən maraqlı fakt odur ki, ötən 3 il ərzində işgaldən azad olunmuş torpaqlarımızı dirçəltmək üçün sərf olunan vəsaitin miqdarı 7 milyard dollara yaxın olmuşdur. Biz görülən böyük quruculuq işləri nəticəsində keçmiş məcburi köçkünlərin öz doğma yurd-yuvalarına qayıtmasının sahidiyik.

Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında müasir dövrün tələblərinə cavab verən ən yeni texnologiyalar əsasında güclü infrastruktur qurulur. Bu ərazilərdə iqtisadi canlanmanın yaranması, innovativ texnologiyaların tətbiqi, sənaye potensialının reallaşdırılması və sahibkarlıq fəaliyyəti üçün güclü iqtisadi stimulun yaradılması davam edir. Bununla bağlı kütləvi informasiya vəsiti lərində iqtisadçı alımların çıxışlarına rast gəlmək mümkündür.

Belə araşdırılardan biri də İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İİTKM) şöbə müdürü Təranə Salfovaya məxsusdur. O qeyd edir ki, bütün Qarabağda bayraqımızın ucaldılması ölkə iqtisadiyyatına xüsusi töhfə verəcək. T.Salfovaya görə, son bir ay ərzində Qarabağda baş veronlər, xüsusilə də Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sentyabrın 19-20-də 23 saat ərzində keçirdiyi lokal xarakterli uğurlu anti-terror tədbirləri bölgədə ölkəmizin hərbi-siyasi mövqeyini daha da möhkəmləndirməklə yanaşı, iqtisadi imkanların da vüsət almasına imkan yaratmışdır. Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Xankəndi

Bərpaolunan enerji mənbələri  
2030-cu ilə qədər elektrik enerjisi istehsal  
güçünün 80 faizini təskil edəcək

**Global enerji sistemi 2030-cu ilə qədər təmiz enerji texnologiyaları ilə "qeyri-adi" artımla kəskin şəkildə dəyişəcək. Lakin qlobal temperatur artımını 1,5 dərəcə azaltmaq üçün daha ciddi tədbirlərə ehtiyac var.**



ali, Xocavənd, Əsgəran və Ağ-  
də, o cümlədən Sərsəng su an-  
nda Azərbaycan bayrağını ucałt-  
ı uzunmüd-  
dövr üçün  
mizin iqtis-  
yyatının inkişa-  
xüsusi töhfə  
cək: "Belə  
dini çəkdi-

yımız  
rayonla-  
rin ölkə iqtisadiyyatına  
reinteqrasiyası  
Qarabağ iqtisadi rayonunda "yaşıl energetika", kənd təsərrüfatı, dağ-mədən sənayesi, tikinti materialları istehsalı və turizmin inkişafı, eləcə də səmərəli nəqliyyat-kommunikasiya infrastrukturunun inkişafı üçün yeni imkanlar açır".

İİTKM-nin əməkdaşı araşdırma-sında qeyd edir ki, Qarabağ iqtisadi rayonunda yerləşən Sərsəng su an-barı əsasən enerji mənbəyi təyinatlı olmaqla yanaşı, həm də Bərdə, Tər-tər, Ağdam, Ağcabədi, Yevlax və Goranboy rayonlarının suvarma suyu ilə təminatında xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Təxminən 100 min hektar sahənin suvarma suyu ilə təmin edil məsi regionda kənd təsərrüfatının, xüsusilə işğaldan önceki ənənəvi sahərin inkişafını şartlaşdırıcaq.

Sərsəng su anbarı sayəsində Qarabağ regionunun enerji təhlükəsizliyi daha etibarlı şəkildə təmin oluna-caq. Qeyd edilən ərazilərdə mis, molibden və sair faydalı qazıntı potensialı ölkənin dağ-mədən sənayesinin və metallurgiyanın gələcək inkişafında böyük rol oynayacaq.



Həmçinin inşaat materialları üçün xammal bazasının mövcudluğu tikinti materialları istehsalına tekan verəcək.

də quraşdırılacaq. Bütünlükdə avtomobil və dəmir yollarında hərəkəti bərpası regionun nəqliyyat-logistik infrastrukturunun inkişafına şərait yaradacaq. Qarabağın yol-nəqliyyat infrastrukturunun ölkənin ümumi

də quraşdırılacaq. Büdünlükdə avtomobil və dəmir yollarında hərəkətin bərpası regionun nəqliyyat-logistika infrastrukturunun inkişafına şərait yaradacaq. Qarabağın yol-nəqliyyat infrastrukturunun ölkənin ümumi

İnfrastrukturunun ölkənin ümumi sisteminə qoşulması, nəqliyyat-kommunikasiya xətlərinin səmərəli təşkilini öz növbəsində yükdaşımaların həcminin artmasına və xərclərin azalmasına, eləcə də yüklərin dərəcəsi və təhlükəsiz çatdırılmasına imkan verəcək.

**bp: "Sosial layihələrimiz əsas  
əməliyyatımızdan ayrılmazdır"**

verilib. Hemin heyvanların hamis balalayıb. Hər biri də minimum 1 litr süd verir. Hətta bir yaşlı balanın çökisi 440 kiloqrama çatır. Bu da hevvandarlıqla nümunəvi bir

yaxın yerlərdə ağaclar əkməyə baş-  
ladıq. Yem bazası olan bu meşə  
massivindəki ağacların hamısı nek-  
tarverəndir. Akasiya, ağcaqayın, ba-  
dam, xaricdə "bal ağacı" kimi tanı-  
nan evodiya ağacları əkdik. Deyim  
ki, evodiyanın çıxökkləmə prosesi av-  
qust-sentyabr aylarına qədər davam  
edir. Bu da arıların qidalanması

Üçün çox əlverişlidir. Təkcə Samuxda 110 min ağac əkililib. Rayonun torpaq və iqlim şəraiti nəzərə alınaraq ağacların suvarılması üçün infrastruktur da yaradılmışdır. Bu məqsədlə istifadəsiz qalmış üç artezian quyusu bərpa edilib. Ümumilikdə isə "Yaşıl ürək" və "Şirin qızıl" layihələri çərçivəsində in-diyyədək Qobustanda 1000, Samuxda və Şəmkirdə ümumilikdə 315 hektar ərazidə on minlərlə ağac əkililib.

Qeyd edək ki, bp "Azəri-Cıraq-Günəşli", Bakı-Tbilisi-Ceyhan, "Şah dəniz" və Cənubi Qafqaz Boru Kəməri layihələrindəki tərəfdaları adından təkcə ixrac boru kəmərləri boyu ərazilərdə deyil, Azərbaycanın bir sıra digər bölgələrində və paytaxtimizda da geniş sosial investisiya

programları həyata keçirir.  
Xeyli vaxtdır davam edən bir maraqlı layihə də var ki, "Gələcəyi-ni qur" adlanır. Yeddi ildir maliyyə-ləşdirilən bu təşəbbüsün məqsədi aztəminatlı ailələrdən olan bacarıqlı gənclərin universitetlərə hazırlaşma-

sına dəstək verməkdir.

Layihənin builki, yəni yedinci mərhələsi üçün Qaradağ, Kürdəmir, Ucar, Ağdaş, Yevlax, Hacıqabul, Samux və Goranboy rayonlarından 60 nəfər 11-ci sınıf şagirdi seçilmişdi. İştirakçıların böyük əksəriyyəti təlim programını uğurla başa vuraraq yüksək nəticələr əldə ediblər. 54

*Flora SADIQLI,  
"Azərbaycan"*



# Məktublar: problemlər, rəylər, təkliflər...



● RAZILIQ

## Səyyar görüşdə qaldırdığımız problem həll olundu

**I**şgal olmuşdur digər rayonlarımızın sakinləri kimi, biz kəlbəcərlilər də 30 il çox əziyyət çəkdik. Hazırda ailə üzvlərimiz birləşdə Yevlax rayonunun Malbinəsi kəndində məskunlaşmış. Şəraitimizdən şikayətçi deyilik. Bir də bəlirkə ki, yaxın zamanda doğma yurdumuza döndəcəyik.

Buna baxmayaraq, yerli icra orqanları bizi diqqətdən kenarla qoymurlar. Bu yaxılarda daha bir problemdir ki həll olundu. Kəlbəcər Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Azər Qocayev məskunlaşdırılmış kəndlərə səyyar görüş keçirdi. Kənddə məskunlaşan kəlbəcərlilər ondan xahiş etdilər ki, 160 kilovat gücündə olan transformatora ehtiyac var. Cox çəkmədi ki, qaldırdığımız məsələ öz həllini tapdı. İndi



kəlbəcərlər köçkünlər elektriklə təminatda heç bir çətinlik çəkmirlər.

**Fərman QOCAYEV,**  
Yevlax rayonunun Malbinəsi  
kəndində məskunlaşan Kəlbəcər sakini

● MİNΝƏTDARLIQ

**44** günlük Vətən müharibəsi dövründə bizim də evimiz qəzəli vəziyyətə düşməsdü. Bununla bağlı dövlət orqanları bir neçə dəfə gəlib vəziyyətə maraqlanmış və qərara gəlmışlər ki, ev sükürlər yenidən tikilməlidir.

Artıq hər bir şəraitə olan yeni evde yaşayırıq. Amma həyətimiz bərabər vəziyyətə qalmışdır. Yağış yağından palçıq olımdan tərənnümək olmurdur. Rayon icra hakimiyyətinə müraciət etdim. Qisa vaxt ərzində həyətimizi de qaydaya salırdı.

Hörmətiñən redaksiya! Qəzetiñiz vasitəsilə biza yaradılan bu

## Artıq tam şəraitli evdə yaşayırıq



şəraitde əməyi keçən her kəsə ailəmiz adından minnətdarlığımızı bildirirəm.

**Nəcibə NƏSİROVA,**  
Goranboy rayonunun Zeyva  
kənd sakini

● GİLEY

## Problemimiz kəndarası yol və içməli su sarıdandır

**P**resident İlham Əliyevin göstərişi ilə paytaxtdan başlanan abadlıq-quruculuq işləri regionlarda da geniş vüsət alıb.



Son illər kəndimizə geniş asfalt yol çəkilib, elektrik və radio xətləri təzələnilər, internetə rahat çıxış təmin edilib. Kəndimiz qaz da çəkilib. Şükür, hisdən-pasdən canımış qurtarılır.

Hörmətiñən redaksiya! Qeyd etdiyim bu inkişafla yanşı, kəndin bir sıra problemləri də var. Kənddaxili yollarımız bərbər vəziyyətdədir. Xüsusi yağınlıq havalarda gediş-gəlisiç çox çətinlişir. Kəndimizdə içmeli su qılığında da var.

Xahiş edirəm bimiz bu problemlərimizin əlaqədar toşkınlara çatdırılmasında bizi kömək edəsiniz.

**Məsim MÜTƏLLİMOV,**  
Qəbələ rayonunun Yeni Dizaxlı kənd sakini

● Fotofakt



**Ö**lkəmizdə son bir neçə ilə məşhurlaşaraq gəncər tərəfindən sevələn və aktiv nəqliyyat vasitəsinə çərəvnə skuterlərindən istifadə o quş artıb ki onlar səfərin istifadəsinə qadağın qoyulduğu yerlərdə bəls tez-tez görüllür. Klip və parklarda skuterlər üçün xüsusi zolaqlar olmaması aktiv hərəkət istiqaməti olaraq yəxşəpmə hadisələrə səbəb olur. Xüsusun Denizgənar Milli Parkda skuter istifadəçilərinə dairə çox rast gəlinir. İstifadəsinə qadağın qoyulması nüzərdən hərəkət edən bəzən qədəhələr və ya qəzəflər istifadəsinə qarşıdır. Hətta uşaq arabaların və ya elə əks istigamətədən skuterlər çarpışaraq gəzə vəziyyəti yaradır.

Bəs buna necə son qoymaq olar? Xüçə olardı ki bəzən halların baş verməsinə görə qadağalar yox, skuterlərin hərəkəti üçün xüsusi zolaqlar yaradulsın və onların sərfət hərəkəti təmin olunsun.



Fotolar İlham BABAYEVİNDİR

● PROBLEM

## Odun istisi

Rayonumuzun 118 kəndinin yaridan çoxu, habelə Cəlilabad və Göytəpə şəhərlərinin yeni yaşayış massivləri hələ də qazlaşdırılmayıb



mış, verilon elektrik enerjisində kəsilmələr və fasılələr aradan qaldırılmışdır.

Təessüf ki, bunu ölkənin böyük rayonlarından olan bizim Cəlilabada aid etmək mümkün deyil. Çünkü rayonumuzun 118 kəndindən 63-ü, habelə Cəlilabad və Göytəpə şəhərlərindəki yeni yaşayış massivləri indiyədək qazlaşdırılmışdır. Həmین yaşayış mənəqəflərində nə az, nə çox - 5 min 641 ev vardır. Hər evde toxmının 5 nəfərin yaşadığını nəzəralsaq, bu, 30 min nəfər yaxın adəmin töbə qaza elinin çatmasına deməkdir. Belə halda öz mösiət tələbatlarını ödəmək, qış aylarında istiliksiz qalmamaq üçün oturduşumuz буда, yeni təbiətin ağ ciyəri həsab edilən meşələri, oradakı nadir ağacları baltalamağa məcbur olur.

Məsələ ilə bağlı "Azəriqaz" İstehsalat Birliyi Lənkəran Regional Qaz İstismarı İdaresinin Cəlilabaddakı Xidmət Şöbəsinin reisi vəzifəsinə icra edən Ələkber Dövlətova müraciət edəndə bildirdi ki, 3 kəndin, habelə Cəlilabad şəhərinin yeni yaşayış massivindəki 178 evin qazlaşdırılması bu il üçün nəzərdə tutulmuşdur. Amma ilin başı çatmasına iki aydan bir az vaxt qalır. Yəni küləklə, yağılı-yağınlıq günlər qapıdır. Bu halda qazçokənlərin işlərini heyata keçirən zaman töbə ki, çətinliklərlə üzləşəkləri qəçimləz olacaq. O da hətə indi başlasalar.

Bələdən hələdən payızdır. Havalardan soyuyur, gülənlər qasalır. Buludlar da güñəñi qarşısını kəsərən onu üzə çıxmış qoymur. Sentyabrın ortalarından ara-sıra yağıñğı başlamış güclü yağıñlar isə payız və qışın soyuq keçəcəyindən soraq verir.

Dədə-babadan payız-qış aylarına hələ yənəhən hazırlanmış tədbirləri adamlar yağıñlıq mənzilər, qarlı-səxtilər gülənlər qarşısında aciz qalmamışlar. Müasir dövrün tədbiri isə birbaşa elektrik enerjisi və töbii qazla təchizatdan asılıdır. Neft və qaz ölkəsi olaraq Azərbaycanca bu sahədə görülen işlər, həyata keçirilən tədbirlər göz qabağındadır. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət programlarının icrası çərçivəsində bu gün hətta ucqar dağ kəndlərinə töbii qaz xətləri çəkil-

● TƏCİLİ

## Uşaqlarımızı məktəbə göndərməyə ehtiyat edirik



**Ö**lkəmizdə aparılan abadlıq və yenidənqurma işləri regionların simasını tamamilə dayışdır. Yaşadığın Şəmkir rayonunu da inkişafdan geri qalmır.

Rayonda həyata keçirilən infrastruktur layihələri insanların rahatlığını təmin etməklə yanaşı, onların məşğulluğu da müsbət təsir göstərmədir.

● TƏKLİF

Xüsusi töhsil, səhiyyə sahəsində görünlən işlər sahələrin razılığı ilə qarşılırlar.

Ancaq yaşadığımız Keçili kəndinin 600-dən çox sağirdin töhsil aldığı 1 nömrəli orta məktəb binasının tamamilə yararsız vəziyyətdədir. Sovetlər dönməndə inşa edilmiş imkortobəli məktəb binası bu müddətə bir dəfə də olsun osası təmir edilmədiyindən qozalı vəziyyətə düşüb. Pəncərələr yararlılığından məktəbənə dairən dərəcədən səmərələrdir. Məktəbin tavani uçmaq təhlükəsi ilə üz-üzədir. Qarşidan soyuq qış ayları gəlir. İstilik sistemi olmayan məktəbdə necə dərs keçiləcək, bilmirik.

Hörmətiñən redaksiya! Artıq uşaqlarımızı məktəbə göndərməyə ehtiyat edirik. Xahiş edirəm ki, bu problemin lazımı təşkilatlara çatdırılmasında bizi kömək göstərəsiniz.

**Şahmurad QOCAYEV,**  
Şəmkir rayonunun Keçili kənd sakini

## Tezliklə buna ehtiyac olacaq

**H**əm etiraf edər ki, son ilə avtomobilərin sayının artması şəhərlərdə ekoloji tarzlaşın pozulması ilə nöticələndir. Bir çox ölkədə naqliyyat vasitələrini elektromobiləlləşdirməyə mərabat qartmaqdır.

Yaşadığımız Sumqayıt şəhərində birçə ilə svələtxa haqqında düşündürəm bəla, insanın ağlına gəlməzdə. Bu gün her sohər və axşam şəhərin giriş və çıxışında, iki marketlərin qarşısında keçilməz tixacla üzləşmək adı hala çərçivəlidir. Üç hərəkəti yollara qazanıb, üç hissəsi maşınlar "zəbt" edir.

Hər şey də buradan başlanır: böyük tixac, osəb, stres, dava-dalas, qoza və s. Cəxərlər və vəziyyətdən çıxış yolu şəhərə velosiped və motosikletlər hərəkətdə görür. Bəzilərini tənyiriyəq da. Aralarında həkim, müəllim,

**Bakır MƏMMƏDOV,**  
Rəhman RƏHMƏNOV,  
Sumqayıt şəhər sakinləri



"Bankomatın quraşdırılması məqsədə uyğun hesab edilməmişdir"

Sizin 3 oktyabr 2023-cü il tarixli 10/40 sayılı məktubunuza müvafiq qaydada baxılmış və tərafınızdan tekrar aşadırımlar aparılmışdır.

Məktubda qeyd olunan Vov, Venodi, Ləkor, Conu, Vijaker, Loda, Qaqoy, Hamarat, Bradı, Dzidipok, Siyov, Hovil, Daster kəndləri Lerik rayonunun ucqar dağ kəndləri sayılırlar. Müraciətdə qeyd olunan Hovil kəndində 6,3 kilometr məsafədən yaxşıda qurulmuş Piran kəndi ünvanında yerləşən "Fərid" markətdə "Kapital Bank" ASC-yə məxsus bankomat fəaliyyət göstərir və yüklü bankomat hesab edilmişdir. Qeyd olunanın nozoro əlaraq ATM quraşdırılması proseduruna və inkassasiya baxımdan uyğun olmadığı ehtimalı olmasına əsas olunca yerləşən Piran kəndi ünvanında yerləşən "Fərid" markətdə "Kapital Bank" ASC-yə məxsus bankomat fəaliyyət göstərir və yüklü bankomat hesab edilmişdir. Məlumat üçün bildirir ki, hazırda Lerik rayonu orasında "Kapital Bank" ASC-yə məxsus 4 (dörd) edəd bankomat müştərilərə xidmət göstərir.

**Camal TAĞIYEV,**  
Kassa və İnkassasiya Proseslərinin idarəe edilməsi departamentinin direktoru

● İDMAN

## Pəhləvan ailəsi

**S**ərbəst güloş və daşqaldırma üzrə idman ustası Yaşar Cavadovu nəinki Salyanda, qonşu Neftçala, Biləsuvar, Sabirabad rayonlarında, habelə Şirvan şəhərində yaxşı tənyirler. Cami-qanlı iş idmanına bağlı bir adam idi. Hami ona "pəhləvan" deyə müraciət edirdi.

Bayramlarda, el şənliklərində ağır daşları sinəsi üstə tolat, dişli ilə qaldırılar, bir neçə misman olı ilə mixtoñlış şəkli salar, onları ovu ilə taxtalarla vurur, yumruğu ilə misar daşlarını sindirər, dişli ilə maşınları yərindən torpidib çökərdik. Onun hər çıxış təməşçilər tərəfindən alışlıları qarşılardı. Yaşar həm de poeziya həvəskər idi. Xoşuna gələn şəñləri əzberləyib töhfələrdən sənədliyərək sesləndirirdi.

Yaşar üç oğlunu - Vüsal, Vüqar, Turalı sənədliyərək isteyirdi. Çalışırkı ki, övladları da sağlam rüdəbətli idmançı olmaqla. Bunun üçün uşaq yaşlılarından onlara məşqələr edirdi.



Günlər keçir, övladları böyük və doğduqları kənddəki məktəbi bitirirler. Hər üçü də bir-birinin ardıcılıca Azərbaycan Dövlət Bodən Tərbiyəsi və İdmən Akademiyasına daxil olur. Atalarının yolu davam etdirən hər üç qardaş töhsil aldıqları illər ərzində idmannı sırlarına dərəcədən məmərələrdir. Fərqli gələnlərə bərabər olmaqla, idmanlılar dərəcədən qüvvətli olmayı da bir an bəlsə unuturlar.

İdmən ustası Vüsal Cavadov hər üçü idmanlılığına əlavə etməyi qəbul edir. Vüqar və Tural Cavadovlar isə Salyan Uşaq-Gənclər İdmən ustası və Şahmat Məktəbinə işləyir. Sərbəst güloş üzrə idman ustası Tural məşqçi, idman ustalığına namizəd Vüqar isə məşqçi mökməcisiidir. Onlar idmanın təhlükiliyini artırma, doğulduğuları dədəbəbə yurdularında - Salyan rayonunun Sorsulu kəndindəki yeniyetmə və gənc buraya gələrək asuda vaxtlarını səmərəli keçirir, idmanın sırlarını öyrənirler.

**Fərid İBRAHİMOV,**  
Salyan rayonunun Sorsulu kənd sakini



## «AZƏRBAYCAN» qəzetiin 1919-cu il 16 yanvar (Cümə axşamı günü) tarixli 89-cu nömrəsinin ADA Universitetinin dəstəyi ilə transliterasiyası

# AZƏRBAYCAN

Pəncənba, 13 rəbiulaxir sənə 1337.  
16 kanuni-sani sənə 1919.

Gündəlik siyasi, ictimai, ədəbi,  
iqtisadi türk qəzetəsidir

Məhəlli-idarə:  
Bakı, Petrovski və Qubernski  
küçələrin küçündə 4 nömrəli evda  
“Azərbaycan” idarəsi.

Telefon nömrə: 39-60.

Tək nüsxəsi 70 qapık.

Türk və İslamiyyə müfid məqalələrə  
səhifələrimiz açıqdır.

Dərc olunmayan övraq iadə edilməz.

Dərc edilən məqalətin mükafatını  
idarə təyin edir.

Abuna şərait:  
Yanvarın birinədək Bakı üçün 24,  
başqa şəhərləre 35 rubludur.  
Bir aylıq Bakıda 12,  
başqa şəhərlərde 19 rubludur.

Elan fiati: sətri 3 rubl. Karratla gedən  
elənlər üçün güzəşt edilir.

### ELAN

Pəncənba [cümə axşamı] günü 1919 sənəsi yanvar ayının 16-də  
gündüz saat 12-də Azərbaycan Məclisi-Məbusanı olacaq elan edilir.

T-10

### TELEQRAF XƏBƏRLƏRİ

(Royter acentəliyindən)

#### Sülh Konfransı

\* Sülh Konfransının birinci iclis yanvarın 24-də açılacaqdır. Bazar  
günü Beynəlmüttəfiq Şurasının [Müttefiqlərə Şurənin] Parisdə  
vaqe olan [baş tutan] iclisində Fos tərəfindən mütaricən [ataşka-  
nın] barə edilmişsi məsələsi və Sülh Konfransı ilə əlaqədar olan işlər  
müzəffəlmişdir.

\* Vyanadan xəber verirlər ki, naməlum bir şəxs Lehistan Baş  
naziri Paderevskinin otağına daxil olub, güllə ilə yüngül yaralamışdır.  
Bu münasibətlə bir çox həbslər olmuşdur. Bu işin bolşeviklər  
tərəfindən olduğunu zən edilir.

#### Amerikada tatil

\* Amerikada kömür olmadıqdan, tatil bərdavamdır [davam  
edir]. Bu tatil ətrafla münasibətin [əlaqənin] qət olunmasını  
[əsərlərini] təhdid edir. Ərzəq məsələsi kəsninləşdir. Həkumət  
məmərləri tədrisler görüb adətli mavacib və iş şəraitini düzəlt-  
məyi fahrlara vad edirlər.

\* Axırıcı xəbərlər görə, Nyu-Yorkda olan iman fahrları Fəhlə  
idarəsi tərəfindən işə başlamaq haqqında naşr edilən davətnaməyə  
qlaş asmamışlardır.

#### Braziliyada tatil

Cənubi Amerikada Buenos-Ayres limanında tatil edən fahrlərə  
150 min fəhlə qoşulmuşdur. Tatil edənlər bir neçə evi yandırıb  
cabəxanaları alındıqdan sonra, bir çox mühimmatı-hərbiyyə [hərbi surət]ə  
əlaqələrindən təhdid edir. Əsgərlər bütün gecə tətil edənlərə mühərbi  
etmişlər. Bu tətilin almanlar işi olduğunu söylənlər. Müşahidə edildiyi-  
nə görə, Buenos-Ayres anarxistlərin əlinədər. Qətl-qarət davam  
edir.

#### Bolşeviklərin qalibiyəti

Bremendə Sosialist Cümhuriyyəti elan edilmişdir. Kommunistlər  
Fehlə Şurasının sosialistlərinin yerini zəbt edib, Ebert Hökumətinə  
telegraf göndərən istefəsinə tələb edirlər.

(Gürzə Telegraf Acentəliyindən)

\* Türkənlər arasında böyük nüfuzlu malik olan və əsgəri  
dairələrdə maşhur general Drozdovski Türküstəndə torpaq iqtisəti  
zamanında öldürülüşdür.

\* General Zikor hal-hazırda özünü Zakaspı Hökuməti tərəfdarı  
adətindir, Türküstəndə bolşeviklər əleyhinə müvaffiqiyətli bir  
surətdə aməliyyatlı bulunuşmadı.

\* Daşkənddə 600 zabit vardır ki, bunlar ingilislərə qoşulmaqdan  
ötrü ingilislər Türküstəndə bolşeviklər əleyhinə aməliyyatı başla-  
maqlınlara sabırsızlıqla gözləyirlər. Daşkənd şəhəri bolşeviklər alında  
olduğundan zabitlərin hali xeyli fanadır.

\* Bolşeviklərin təzyiqi [təzyiqləri] altında Kazak-Kəndli  
Hökuməti Tersk nəhəyindən çıxıb getdiyinə görə, Lələqafqaz  
Baladıya rəisi və üzvləri Tersk nəhəyini tərk edib Petrovsk-Bakı  
təriqi [yolu] ilə Tiflisə getmişlər.

\* Brükseldən telegrafla xəber verirlər ki, Belçika Sosialistləri  
Konqresi sosialistlərin hökumət heyətinə daxil olmasının qeyri-  
mümkün add [hesab] edib Beynəlmüttəfiq [Müttefiqlərə Şurəni] Sosialist Konfransı dəvət edilməsini arzu etmişdir.

#### QƏZƏTƏLƏRDƏN

#### Sülh etrafında

Londondə xəber verirlər ki, Amerika sülh heyəti-mürəkkəsəsi  
[nümayəndə heyəti] sualtı qayıqların məhv edilməsi təkədindən  
bulunmayı qarara almışdır. İngiltərə Fəhlə firqəsi naşr etdiyi mani-  
festədə gizlin siyasetin məhv edilməsini Sülh Konfransından tələb  
edib iqtisadi mühərbi əleyhinə olduğunu bildirmişdir. Fəhlə firqəsi  
Beynəlmiləl Fehlə Cəmiyyəti təşkilini dəxi tələb etməkdədir.

#### Krimda

\* Simferopoləndən xəber verirlər ki, bolşeviklərdən qəcmış olan  
səbiq maliyyə naziri Bark, Krimda Maliyyə naziri təyin edilib, Krim  
üçün təza püllər buraxacaqdır. Moskvadan səbiq Bələdiyyə rəisi  
Rudnev Məsai vaziri [əmək naziri] təyin edilir.

#### Bolşeviklər əleyhinə Müttefiqlər əməliyyəti

Romanıyada nəşr olunan nümrəsmi [yarırsəm] liberal qəzətasi  
Müttefiqlərin bolşeviklər əleyhinə olan aməliyyatindən bəhsənə yazi-  
ki, Müttefiqlər tərəfindən Ukraynada vücudə getiriləcək təzə  
cəhdə Balkan dövlətlərinin əsgərləri iştirak edəcəklər. Qəzətə  
göstərir ki, Romaniya camaat mühərbinən hər bir zəhmətinə və  
ləzətinə Müttefiqlərlərə barəbar şərəf olduları kimi, bolşeviklər əley-  
hinə Müttefiqlər tərəfindən aşılıq məbərəzədə də öz vəzifələrini ifa  
edəcəklər.

#### Erməni işləri

Türkəyə çıxan erməni qəzətələri xəber verirlər ki, erməni  
komissiyaları Misirdə və Avropana bir təşkilat düzəltməyə  
başlamışlardır. Bu təşkilatın qəsdi, erməni mənafətini böyük  
dövlətlər arasında müdafiə etmək və mühərbiyədən müzərrər  
[zərər çəkmiş] ermənilər nəfəsinə [keyrəyinə] iana yığmaqdən ibarət  
olacaqdır.

#### Gürcüstəndə

Bu gündən etibarən Batum ilə Tiflis arasında damiriyol hərəkəti  
başlanıb. Telegraf müraciəti [əlaqəsi] həkəza [həbə] düzəlir. Poçt və  
görükənə dəki mösələyə [işə] başlamışdır. Diger dövləti  
idarələr avvalı qulluqlarını calb ilə işə başlayırlar. General-qub-  
nator şurasından narazılıq getdiyərək tərəf. Batum Şurası tərəfindən  
təyin edilən məmərlərə acılarla qəbul etməyiblər və deyirlər ki, Aca-  
ristan qulluqçuları acılarlardan təyin edilmişdirler.

#### Soçi nəhəyində

“Borbə” qəzətəsinin mövsuq [etibarlı] mənbədən aldığı xəber-  
lərə görə, Soçi nəhəyindən hal-hazırda ahval böylədir:

Gürci qitəti [hərbi hissələri] mühərbi etmədən və Könüllü  
ordusundan heç bir təzyiqi olmadan Soçi nəhəyi sərhədində işğal  
etdiyi yerdən canub tərəfə cəkilişlərdir. Bu cəkilişə görkə koman-  
danları tərəfindən şüra edilmişdir. Zira onlar inan-  
mışlar ki, nəhəy sərhədinin mənşəyiyyəti [toxunulmazlıq] xüsusi eti-

lafla [razılaşmaya] təmin edilmişdir. Lakin Könüllü ordu əfrədindən  
[əsgərlərindən] bəzilər bu etilafla hesablaşmaq istəməyirlər.  
Gürcüler çəkildikdən sonra onlar Soçi nəhəyində irəlləmişlər.  
Ona görə gürç qoşunlarının çəkilməsi və Könüllü ordunun irali  
hərəkəti dayandırılmışdır.

**Berlinde**

Berlinin çəkilmış olan son telegramlar xəber verirlər ki,  
hökumətin vəziyyəti gündən-güne möhkəmləşir. Hər bir tərəfdən  
Könüllü dəstələri Berlinə azımat edirlər [yola düşürülər].

\* “Orlovski qolos” qəzətəsi xəber verir: Bu günlərdə Dibenko  
nam [adlı] bir nəfər Petroqradın Oryola qayıtmışdır. Məzkr [adı  
keçən şəxş] bu xaxılarda Müttefiqlər tərəfindən Petroqrad işgal  
etdiyindən təhdidə olduğunu bildirmişdir. Finnləndiyən Petroqrad  
üzərində bu günlərdə Müttefiqlərin qırx min nəfərlik ordu hərəkat  
etdəkdir. Revelə və başqa yerlərdə Müttefiqlər qoşunu galımızdır.  
Onlar da Petroqrad üzərində hərəkat edəcəklər. Bolşeviklər  
alında olan yerlərin həşərində hər gün əşya qalır. Qıtskada güclü  
uşyan əmələ gəlməmişdir. Üşyan etmən doqquz min nəfər kəndli,  
Şəhər idarətərəfən bolşevik məmərlərini öldürmüşlər. Ölünlər cümləsindən  
Şəhər idarətərəfən bolşeviklərin sadri Smolyakov da daxilidir.

Vəzgəzəl və onun yanında olan mənşələrini [stansiya] işlət-

edək onları qoşulmaqda məsələlərini təsdiq etməyə çalışır.

Zaqatala qəzətəsi xəber verir: Bu günlərdə Dibenko  
nam [adlı] bir nəfər Petroqradın Oryola qayıtmışdır. Məzkr [adı  
keçən şəxş] bu xaxılarda Müttefiqlər tərəfindən Petroqrad işgal  
etdiyindən təhdidə olduğunu bildirmişdir. Finnləndiyən Petroqrad  
üzərində bu günlərdə Müttefiqlərin qırx min nəfərlik ordu hərəkat  
etdəkdir. Revelə və başqa yerlərdə Müttefiqlər qoşunu galımızdır.  
Onlar da Petroqrad üzərində hərəkat edəcəklər. Bolşeviklər  
alında olan yerlərin həşərində hər gün əşya qalır. Qıtskada güclü  
uşyan əmələ gəlməmişdir. Üşyan etmən doqquz min nəfər kəndli,  
Şəhər idarətərəfən bolşevik məmərlərini öldürmüşlər. Ölünlər cümləsindən  
Şəhər idarətərəfən bolşeviklərin sadri Smolyakov da daxilidir.

Vəzgəzəl və onun yanında olan mənşələrini [stansiya] işlət-

edək onları qoşulmaqda məsələlərini təsdiq etməyə çalışır.

Zaqatala qəzətəsi xəber verir: Bu günlərdə Dibenko  
nam [adlı] bir nəfər Petroqradın Oryola qayıtmışdır. Məzkr [adı  
keçən şəxş] bu xaxılarda Müttefiqlər tərəfindən Petroqrad işgal  
etdiyindən təhdidə olduğunu bildirmişdir. Finnləndiyən Petroqrad  
üzərində bu günlərdə Müttefiqlərin qırx min nəfərlik ordu hərəkat  
etdəkdir. Revelə və başqa yerlərdə Müttefiqlər qoşunu galımızdır.  
Onlar da Petroqrad üzərində hərəkat edəcəklər. Bolşeviklər  
alında olan yerlərin həşərində hər gün əşya qalır. Qıtskada güclü  
uşyan əmələ gəlməmişdir. Üşyan etmən doqquz min nəfər kəndli,  
Şəhər idarətərəfən bolşevik məmərlərini öldürmüşlər. Ölünlər cümləsindən  
Şəhər idarətərəfən bolşeviklərin sadri Smolyakov da daxilidir.

Vəzgəzəl və onun yanında olan mənşələrini [stansiya] işlət-

edək onları qoşulmaqda məsələlərini təsdiq etməyə çalışır.

Zaqatala qəzətəsi xəber verir: Bu günlərdə Dibenko  
nam [adlı] bir nəfər Petroqradın Oryola qayıtmışdır. Məzkr [adı  
keçən şəxş] bu xaxılarda Müttefiqlər tərəfindən Petroqrad işgal  
etdiyindən təhdidə olduğunu bildirmişdir. Finnləndiyən Petroqrad  
üzərində bu günlərdə Müttefiqlərin qırx min nəfərlik ordu hərəkat  
etdəkdir. Revelə və başqa yerlərdə Müttefiqlər qoşunu galımızdır.  
Onlar da Petroqrad üzərində hərəkat edəcəklər. Bolşeviklər  
alında olan yerlərin həşərində hər gün əşya qalır. Qıtskada güclü  
uşyan əmələ gəlməmişdir. Üşyan etmən doqquz min nəfər kəndli,  
Şəhər idarətərəfən bolşevik məmərlərini öldürmüşlər. Ölünlər cümləsindən  
Şəhər idarətərəfən bolşeviklərin sadri Smolyakov da daxilidir.

Vəzgəzəl və onun yanında olan mənşələrini [stansiya] işlət-

edək onları qoşulmaqda məsələlərini təsdiq etməyə çalışır.

Zaqatala qəzətəsi xəber verir: Bu günlərdə Dibenko  
nam [adlı] bir nəfər Petroqradın Oryola qayıtmışdır. Məzkr [adı  
keçən şəxş] bu xaxılarda Müttefiqlər tərəfindən Petroqrad işgal  
etdiyindən təhdidə olduğunu bildirmişdir. Finnləndiyən Petroqrad  
üzərində bu günlərdə Müttefiqlərin qırx min nəfərlik ordu hərəkat  
etdəkdir. Revelə və başqa yerlərdə Müttefiqlər qoşunu galımızdır.  
Onlar da Petroqrad üzərində hərəkat edəcəklər. Bolşeviklər  
alında olan yerlərin həşərində hər gün əşya qalır. Qıtskada güclü  
uşyan əmələ gəlməmişdir. Üşyan etmən doqquz min nəfər kəndli,  
Şəhər idarətər



